

СВЯТО ХЛІБОРОБІВ

С.В. Луценко, заслужений працівник сільського господарства України.

18 листопада - день працівників агропромислового комплексу, однієї з найважливіших галузей України. В ці дні на селі активно здійснюються комплекс заходів по реформуванню аграрного сектору, створенню умов, за яких товаровиробники мають можливість функціонувати в режимі вільного підприємництва.

В минулому у сільських працівників області були вагомі здобутки по збільшенню виробництва продукції рослинництва та тваринництва, зміцненню економіки господарств до поліпшення добробуту сільських трударів.

В 80-ті роки активно реалізовувалась програма спеціалізації господарств по виробництву свинини, яловичини, яєць і м'яса птиці, виробництву шерсті. І це стало вирішальною умовою збільшення продуктивності тваринництва та забезпечення рентабельності виробництва.

Водночас вирішувались питання інтенсифікації в рослинництві за рахунок кращого удобрення полів і запровадження кращих сортів та прогресивних технологій при виробництві зерна, цукрових буряків, овочів, кормових культур. З цією метою, на селі при активній підтримці колективів промислових підприємств і проектних інститутів Харкова була розроблена і реалізована програма хімізації сільського господарства. В короткий строк були побудовані і оснащені технікою 25 агрохімкомплексів, здійснено і ряд інших інноваційних заходів щодо розвитку виробництва продукції сільського господарства та зміцненню його економіки.

Активному розвитку сільськогосподарського виробництва сприяла розроблена та запроваджена система технічного обслуговування зрослого машинно-тракторного парку колгоспів і радгоспів.

В практичному вирішенні питань спеціалізації та інтенсифікації сільського господарства безпосередню участь брали сотні інженерів-випускників ХІМЕСГ, які очолювали інженерну службу в колгоспах, радгоспах, районних та обласних управліннях сільського господарства, трестах радгоспів та об'єднаннях "Сільгосптехніка".

Вже в середині 80-х років значно збільшилась врожайність полів: зернових — 28-30 ц/га, цукрових буряків — 300-320 ц/га, соняшника — 15-18 ц/га, овочів — 100-120 ц/га, підвищилась продуктивність громадського тваринництва. Харківщина за показниками розвитку сільського господарства, на той час, врожайності полів та продуктивності тваринництва була серед кращих 3-4 областей України. Тож не випадково, в серпні 1982 р., саме в нашій області відбулась Всесоюзна нарада з питань спеціалізації та інтенсифікації сільськогосподарського виробництва. Високими показниками в розвитку сільського господарства області прославили відомі майстри і керівники підприємств — Герої Соціалістичної Праці:

- механізатори:
 - Дробязко М.І. з Сахновщинського району;
 - Тягло В.М. з Краснокутського району;
 - Сметана М.І. з Валківського району.
- керівники господарств:
 - Могільченко Г.С. — голова колгоспу

з Лозівського району;

- Кравченко П.С. голова колгоспу з Золочівського району;
- Гура К.Ф. голова колгоспу з Сахновщинського району;
- майстри-тваринники:
 - Савельєва В.Ф. з Харківського району;
 - Пилипенко Р.М. і Коваль А.М. з Богодухівського району;
 - Твердохліб К.Г. - ланкова з Валківського району.

Зміцніла матеріально-виробнича база колгоспів та радгоспів. На селі широким фронтом здійснювалось будівництво житла. Вирішувались інші соціальні питання. Та на жаль, здобутки, досягнення в розвитку сільськогосподарського виробництва в області, як і в інших областях України, за роки перебудови (після 1990р.) були втрачені. З ліквідацією колгоспів та радгоспів була підірвана матеріально-виробнича база сільського господарства: настала гостра нестача машинно-тракторного парку, при цьому кількість технічних засобів з вичерпаним амортизаційним ресурсом перевищує 60%. Припинили свою діяльність агрохімкомплекси. За період з 1990 р. внесення мінеральних добрив на гектар посівної площі скоротилося в 11, а органічних добрив в 3-4 рази. І як результат, знизилась врожайність полів, зменшились поголів'я і продуктивність у тваринництві, погіршилися соціальні умови життя сільського населення, зменшилась його чисельність, знизилась економічні показники сільського господарства.

І для того, щоб надати приватній власності роль потужного мотиватора підприємницького інтересу, треба було скорегувати організаційно-правові форми функціонування організації аграрного сектору.

Саме на здійснення такої корекції і зорієнтував державу Указ Президента України від 3 грудня 1999р. "Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектору економіки". Як показують офіційні звіти про реалізацію положень Указу всі організації аграрного сектору, що підлягали реформуванню вже протягом короткого строку змінили свою організаційно-правову форму і зареєструвались як приватні формування. І робота ця продовжується, але поки що стан справ у сільському господарстві досить складний. І сьогодні сільські підприємці мають великі втрати від вражаючого диспаритету цін на сільськогосподарську і промислову продукцію та ряду інших економічних недоречностей. Зменшуються посівні площі та поголів'я худоби, незадовільно здійснюються соціальні та культурні заходи на селі.

Але селяни, спеціалісти не опускають рук, активно працюють, щоб змінити ситуацію на краще.

Так, в цьому році, недивлячись на несприятливі погодні умови, вирощено непоганий врожай зернових. Намолочено понад 2 млн. 200 тис. т зерна при врожайності 23 ц/га, а в Чугуївському та Красноградському районах намолочено 34-35 ц/га. Вирощено добрий врожай соняшника — понад 19 ц/г. Успішно проходить збирання цукрових буряків при врожайності 249 ц/га, на площі 443 тис. га посіяна озимина (104%).

В 2007 році в області збільшилось виробництво овочевих та плодово-ягідних культур. Більше проти минулого року заготовлено кормів для тваринництва.

Та на жаль, на відміну від галузей рослинництва ситуація у тваринництві протягом січня-вересня цього року продовжувала ускладнюватись. За цей період дещо зменшилась (на 3%) реалізація м'яса, на 9% зменшилось виробництво та реалізація молока, на 5% -яєць.

Погіршення забезпечення зеленими і грубими кормами в умовах жорсткої засухи в літні місяці 2007 року, що зменшило продуктивність дійної череди за 9 місяців поточного року на 24 кг.

Разом з тим, цінова ситуація для виробників молока в поточному році дещо покращилась. Це дозволить забезпечити рентабельне ведення виробництва в цій галузі тваринництва. Крім цього, на державному рівні запроваджена виплата в кінці року дотацій за приріст поголів'я корів і нетелів. Також з обласного бюджету в рамках виконання "Обласної програми стабілізації та розвитку тваринництва на 2006-2010 роки" виплачено сільськогосподарствам області 2 млн. гривень.

В 2007 році господарства АПК придбали вдвічі більше ніж в минулому році сільськогосподарської техніки. Станом на 1 жовтня дещо покращилась ситуація з виплатою заробітної плати в АПК області. Зараз її заборгованість мають лише 4 господарства. Середньомісячний рівень заробітної плати в сільському господарстві області одного штатного працівника за січень-вересень поточного року досяг 779 грн, що на 27% більше, ніж за відповідний період минулого року.

Вагомий внесок в подальший розвиток агропромислового комплексу вносять колективи ВНЗ аграрного профілю області: Національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка, Національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, Зооветеринарна академія, вчені науково-дослідних інститутів ім. Юр'єва, ґрунтознавства та агрохімії. В цьому році тільки ХНТУСГ на поповнення лав будівничих незалежної, демократичної, процвітаючої України направлено 1283 випускника. Дорогу в світле майбутнє агропромислового комплексу торують сотні керівників і спеціалістів і серед них Герої України: Криворучко Анатолій Тихонович з Борівського району, Кудрєвич Олександр Антонович з Красноградського району та тисячі трудівників полів та ферм.

Тож хочеться поздоровити їх зі святом і побажати міцного здоров'я і успішної реалізації наміченої програми забезпечення сталого розвитку сільського господарства області.